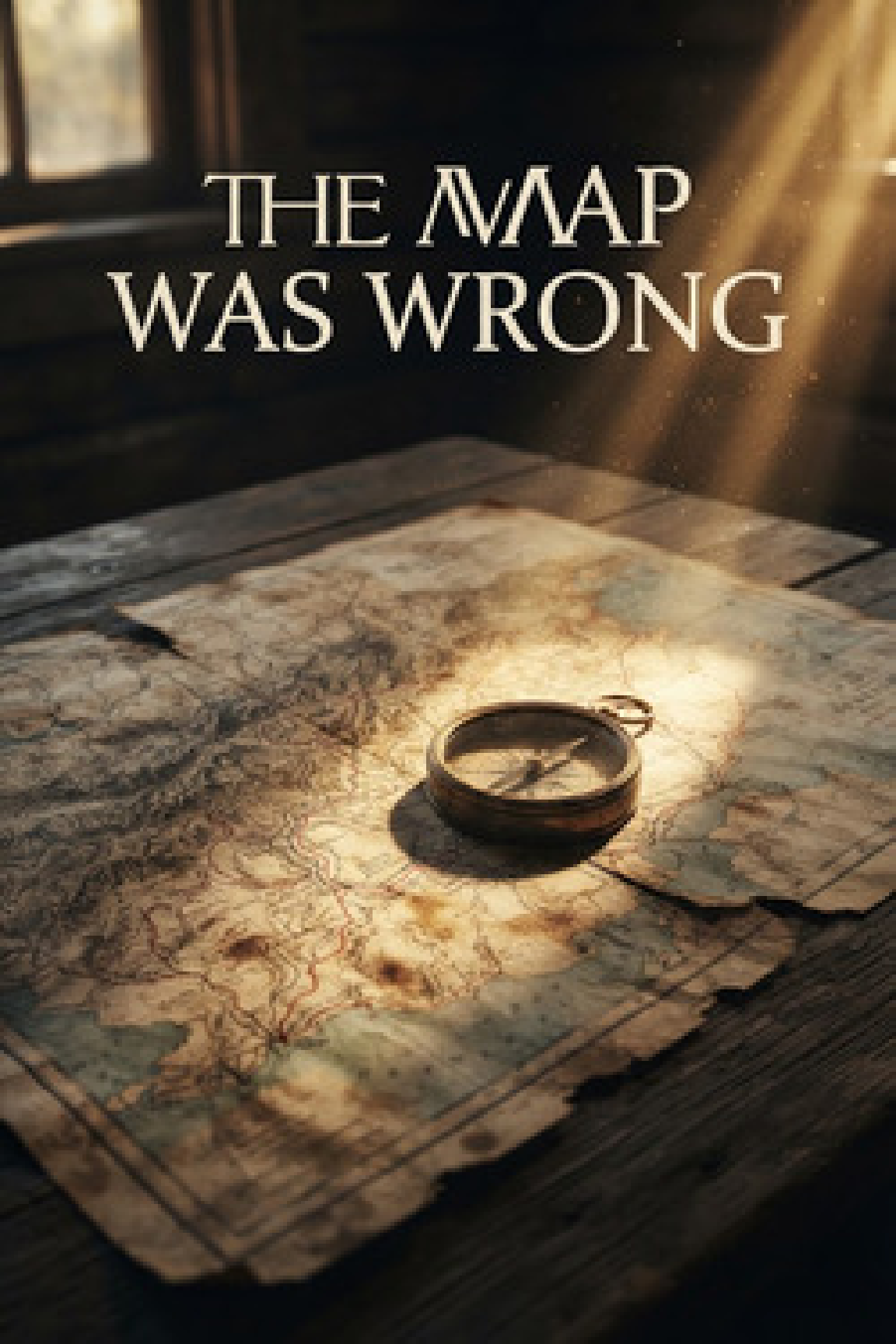
THE MAP
WAS WRONG

İKİNCİ KISIM

EŞİK 1

Harita Yanlıştı

İnsanlara eşlik eden tuhaf bir kibir vardır.

Hayatı öngörebileceğimize inanırız.

Yıllarımızı planlar kurarak geçiririz.

Beş yıllık hedefler.

On yıllık stratejiler.

Bütçeler.

Projeksiyonlar.

Takvimler.

Haritalar.

Sonra gerçeklik gelir.

Ve gerçeklik programlarımızı hiç okumamıştır.

Uzun süre deneyimin öngörülebilirlik ürettiğine inanmıştım.

Ne kadar çok öğrenirsen.

Ne kadar çok bilirsen.

Ne kadar çok seyahat edersen.

Ne olacağını o kadar anlayabilmen gerekir.

Mantıklı görünüyordu.

Makul görünüyordu.

Hatta bilimsel görünüyordu.

Sonra hayat bunun tersini kanıtlamaktan keyif aldı.

En önemli dönüm noktaları hep randevusuz geldi.

Hiç rezervasyon yok.

Hiç önceden haber yok.

Hiç uyarı yok.

Sadece geliyorlardı.

Bazen fırsat biçiminde.

Bazen kayıp biçiminde.

Bazen karşılaşma biçiminde.

Bazen hastalık biçiminde.

Fark ancak sonradan anlaşılır.

İçindeyken hepsi aynı şey gibi görünür.

Bir kesinti.

Ani bir değişim.

Bir sapma.

O ana kadar kat edilen yolu gözlemleyerek, tuhaf bir desen fark etmeye başlıyordum.

Her şeyi anladığıma emin olduğum her seferinde, soruyu değiştiren bir şey oluyordu.

Ve soru değişince, cevap da değerini yitirir.

Hayatımın özel bir dönemini hatırlıyorum.

Deneyimim vardı.

Sorumluluk.

Sonuçlar.

Bilgi.

Her şey oldukça net bir yörüngeye işaret ediyor gibiydi.

Geleceğin belli bir yönü izleyeceğine emindim.

Kendini beğenmiş olduğumdan değil.

Veriler öyle söylüyor gibi göründüğü için.

Sonra hayat en iyi bildiği şeyi yaptı.

Oyun masasını değiştirmek.

Kuralları değil.

Masayı.

Bu, neredeyse kimsenin anlatmadığı kısımdır.

Masa değiştiğinde, biriken deneyim yok olmaz.

Ama yetersiz hâle gelir.

Yeniden öğrenmek gerekir.

Yeniden gözlemlemek.

Yeniden dinlemek.

Bu küçük düşürücüdür.

Ve aynı zamanda olağanüstü.

Çünkü bize sandığımızdan çok daha uzun süre öğrenci olduğumuzu hatırlatır.

Yıllar geçtikçe öngörülemezliği takdir etmeye başladım.

Rahat olduğu için değil.

Hiçbir zaman değildir.

Ama dürüst olduğu için.

Öngörülemezlik insanları kendilerini oldukları gibi göstermeye zorlar.

Her şey planı izlediğinde, herkes yetkin görünebilir.

Plan ortadan kalktığında, karakter ortaya çıkar.

En çok hayran olduğum insanlar geleceği doğru öngörenler değil.

Öngörmedikleri gelecekleri kat etmeyi bilenler.

Bu farklı bir yetkinliktir.

Çok daha nadir.

Çok daha insani.

Emin görüneni ödüllendiren bir dünyada yaşıyoruz.

Kesin konuşanı.

Sonuç vaat edeni.

Tahmin sunanı.

Ben, zamanla, belirsizlikle birlikte yaşamayı bilen insanlara daha çok güvenmeye başladım.

Çünkü belirsizlik sistemin bir hatası değildir.

Sistemin ta kendisidir.

Evren hiç kimseyle öngörülebilirlik sözleşmesi imzalamadı.

Yine de şaşırmaya devam ediyoruz.

İtiraz etmeye devam ediyoruz.

Beklenmedik olanı bir istisna saymaya devam ediyoruz.

Belki de tersini yapmalıyız.

Onu norm saymalıyız.

Bu fikri nihayet kabul ettiğinde, bir şey değişir.

Mutlak kontrolün peşinden koşmayı bırakırsın.

Garantiler talep etmeyi bırakırsın.

Gelecek özel bir mülkmüş gibi yaşamayı bırakırsın.

Ve bir kâşif gibi yaşamaya başlarsın.

Dikkatle.

Saygıyla.

Merakla.

Hayatın bana kelimeler kullanmadan öğrettiği bir cümleyi hatırlıyorum:

En iyi şeyler ve en kötü şeyler asla bir takdim mektubu göndermez.

Gelirler.

Girerler.

Manzarayı değiştirirler.

Sonra sonuçlar bırakarak giderler.

Onlarla ne yapacağımıza karar vermek bize kalmış.

Geriye baktığımda, temel saydığım deneyimlerin birçoğunun önceden yapılacak rasyonel bir değerlendirmeyi asla

geçemeyeceğini fark ediyorum.

Fazla riskliydiler.

Fazla olasılık dışıydılar.

Fazla karmaşıktılar.

Hayal ettiğimden fazlasıyla farklıydılar.

Yine de hâline geldiğim kişiyi inşa edenler tam da onlardır.

Bu yüzden bugün öngörülebilirliği artık bir erdem saymıyorum.

Onu bir rahatlık sayıyorum.

Gerçek erdem başkadır.

Açık kalmak.

Dikkatli kalmak.

Öğrenebilir kalmak.

Hayat masayı değiştirdiğinde bile.

Kader soruyu değiştirdiğinde bile.

Gelecek kapıyı çalmadan odaya girdiğinde bile.

Çünkü kıtaları, krizleri, ilişkileri, başarıları ve başarısızlıkları kat ederek öğrendiğim bir gerçek vardır.

Hayatımın en önemli şeyleri hep her tahminin dışında gerçekleşti.

Ve hikâyenin en güzel kısmı tam da orada başlıyordu.